

e-ISSN 3083-6018

СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК: економіко-правові проблеми

<https://www.eu-scientists.com/index.php/sdel>

Правові засади функціонування єдиної системи обліку інформації про пошкоджене та знищене майно внаслідок збройної агресії росії

Ігор В. Семенов ¹

¹ Національний університет водного господарства та природокористування (Україна).
Аспірант кафедри конституційного права та галузевих дисциплін.

* Автор-кореспондент, e-mail: i.v.semenov@nuwm.edu.ua

СТАТТЯ

АНОТАЦІЯ

Дослідницяка

DOI:

[10.70651/3083-6018/2025.3.17](https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.3.17)

Авторське право

© 2025 автора

Цей твір ліцензовано на умовах Ліцензії Creative Commons «Із Зазначенням Авторства – Некомерційна 4.0 Міжнародна» (CC BY-NC 4.0).

Мета цього дослідження полягає в комплексному аналізі правових засад функціонування єдиної системи обліку інформації про пошкоджене та знищене майно внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, виявленні недоліків чинного правового регулювання та обґрунтуванні шляхів удосконалення національного компенсаційного механізму в контексті міжнародних можливостей відшкодування воєнних збитків. Результати дослідження засвідчують, що створена в Україні єдина система обліку виконує критично важливу функцію централізованого збору доказової бази для реалізації компенсаційних програм і майбутнього міжнародного механізму. Встановлено структурні елементи системи: операційне управління покладено на Міністерство розвитку громад та територій, технічне забезпечення здійснює державне підприємство у сфері управління Міністерства цифрової трансформації. Визначено об'єкти обліку, процедури валідації даних та категорії користувачів з відповідними правами доступу. Виявлено ключову системну проблему – відсутність технічної та інституційної інтеграції між державним та міжнародним реєстрами збитків, що створює ризики втрати даних, дублювання інформації та ускладнює формування цілісного досьє збитків для міжнародних компенсаційних процедур. Обґрунтовано необхідність удосконалення правового регулювання через інституційну та технічну інтеграцію національного і міжнародного реєстрів, уніфікацію норм щодо класифікації майна та процедур фіксації збитків. Доведено, що ефективне функціонування єдиної системи обліку залежить від координації між державними органами, місцевою владою та громадянами, розробки уніфікованого алгоритму дій та забезпечення балансу між публічністю інформації та захистом персональних даних. Практичне значення дослідження полягає в обґрунтуванні конкретних напрямів удосконалення національного компенсаційного механізму як складової повоєнної відбудови України.

КЛЮЧОВІ СЛОВА

реєстр пошкодженого майна, компенсація, відшкодування шкоди, повномасштабне вторгнення, військова агресія, облік збитків, національний компенсаційний механізм.

e-ISSN 3083-6018

SOCIAL DEVELOPMENT: Economic and Legal Issues

<https://www.eu-scientists.com/index.php/sdel>

Legal Foundations for the Functioning of the Unified System for Recording Information about Damaged and Destroyed Property Resulting from Russian Armed Aggression

Igor Semenov ¹ *

¹ National University of Water and Environmental Engineering (Ukraine). PhD Student at the Department of Constitutional Law and Sectoral Disciplines.

* **Corresponding Author**, e-mail: i.v.semenov@nuwm.edu.ua

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Research Article

DOI:

[10.70651/3083-6018/2025.3.17](https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.3.17)

Copyright © 2025
by author

This is an open access journal and all published articles are licensed under a Creative Commons Attribution—NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0)

The objective of this study lies in conducting a comprehensive analysis of the legal foundations governing the functioning of the unified system for recording information about damaged and destroyed property resulting from the armed aggression of the Russian Federation against Ukraine, identifying deficiencies in current legal regulation, and substantiating pathways for improving the national compensation mechanism within the context of international possibilities for war damage reparations. The methodological framework is grounded in the application of a systemic-structural method for examining the organizational-legal architecture of the state register of damaged property and its interaction with the international damage register, comparative legal analysis for juxtaposing Ukrainian legislation with international initiatives, particularly the “Riga Principles.” Additionally, a formal-juridical method has been employed for studying normative-legal acts regulating the functioning of the accounting system, and a functional approach for analyzing the roles of various categories of register users in the process of documenting and compensating damages. The research findings demonstrate that the unified accounting system established in Ukraine performs a critically important function of centralized collection of evidentiary foundations for implementing compensation programs and future international mechanisms. The structural elements of the system have been determined: operational management is assigned to the Ministry of Communities and Territories Development, while technical support is provided by a state enterprise within the management sphere of the Ministry of Digital Transformation. The objects of accounting, data validation procedures, and user categories with corresponding access rights have been identified. A key systemic problem has been revealed – the absence of technical and institutional integration between the national and international damage registers, which creates risks of data loss, information duplication, and complicates the formation of comprehensive damage dossiers for international compensation procedures. The study substantiates the necessity for improving legal regulation through institutional and technical integration of national and international registers, unification of norms regarding property classification and damage recording procedures. It has been demonstrated that the effective functioning of the unified accounting system depends upon coordination among state authorities, local government, and citizens, the development of a unified action algorithm, and ensuring balance between information publicity and personal data protection. The practical significance of the research lies in substantiating specific directions for improving the national compensation mechanism as a component of Ukraine’s post-war reconstruction.

KEYWORDS

register of damaged property, compensation, damages, full-scale invasion, military aggression, damage registration, national compensation mechanism.

1. Вступ

Збройна агресія російської федерації проти України, що розпочалася у 2014 році та перейшла у фазу повномасштабного вторгнення у 2022 році, спричинила безпрецедентні за масштабами втрати серед цивільного населення, а також широкомасштабні руйнування об'єктів житлової, комунальної та промислової інфраструктури. У зв'язку з цим перед державою постала гостра необхідність у створенні комплексної, прозорої та ефективної системи відшкодування шкоди, завданої як фізичним, так і юридичним особам. На сьогоднішній день проблема компенсації за знищене або пошкоджене майно набуває вкрай важливого значення не лише з огляду на гуманітарні та соціальні потреби постраждалого населення, але й як важливий інструмент відновлення справедливості, захисту прав власності та зміцнення довіри до органів публічного адміністрування.

Створення цілісної, ефективної та нормативно врегульованої системи фіксації та обліку інформації про пошкоджене та знищене майно має стати не лише інструментом державного управління, а й ключовим механізмом реалізації прав постраждалих громадян на справедливе відшкодування завданої шкоди.

В умовах війни та подальшої відбудови важливо не лише забезпечити збір достовірної інформації, а й гарантувати її юридичну силу, зокрема як доказову базу у національних та міжнародних компенсаційних механізмах. Саме від чіткості, правової визначеності та прозорості роботи такої системи залежить подальше надання компенсацій, ефективне планування відновлення територій, а також дотримання міжнародних зобов'язань України у сфері дотримання прав людини. Це в повній мірі корелюється з міжнародним досвідом побудови відповідних облікових систем і реєстрів в постконфліктних державах, де облік майнових втрат був критичним для відновлення прав населення та подальшого розвитку. В умовах, що склалися, Україна повинна не лише створити таку систему, а й закріпити її ефективне функціонування в нормативно-правовій площині. Водночас на сучасному етапі окремі вади функціонування єдиної системи обліку відомостей виявляються переважно у процесі її практичного застосування та поглибленого наукового аналізу.

Правове осмислення та наукове обґрунтування засад функціонування єдиної системи обліку інформації про пошкоджене та знищене майно є вкрай актуальним, оскільки сприяння побудові прозорого, справедливого і дієвого механізму фіксації втрат та гарантування компенсацій є не лише обов'язком держави перед громадянами, але й складовою повноцінної повоєнної відбудови.

2. Огляд літературних джерел

Серед науковців, які внесли вагомий вклад у дослідження поставленого питання, слід відзначити С. Комнатного [13], Є. Косарецького, А. Анісімову [1], С. Куцака, Е. Писареву [19], О. Гавриленка, В. Махінчука [17], які у своїх наукових доробках приділяють увагу комплексному аналізу правових засад відшкодування майнової шкоди, завданої військовими діями росії. Крім цього, слід звернути увагу на наукові праці Н. В. Мартиненка, С. О. Кравцова, Б. П. Карнауха та інших, які досліджують специфічність національних механізмів обстеження та фіксації заподіяних збитків, обґрунтовують шляхи міжнародного судового захисту, чим створюють міцну наукову та правову основу для функціонування єдиної системи обліку пошкодженого майна, яка не лише фіксує завдану шкоду, а й забезпечує механізми компенсації та відновлення справедливості для постраждалих громадян та підприємств України.

3. Постановка завдання

Завдання цього дослідження полягають у всебічному аналізі правових механізмів, що регулюють діяльність єдиної системи обліку пошкодженого та знищеного майна внаслідок російської агресії, з особливою увагою до виявлення структурних недоліків та правових прогалин у її функціонуванні. Дослідження спрямоване на комплексне вивчення взаємодії між національним та міжнародним рівнями компенсаційних механізмів, зокрема співвідношення

державного реєстру пошкодженого майна з міжнародним реєстром збитків у контексті «Ризьких принципів» та інших міжнародних ініціатив. Окреме завдання становить аналіз організаційно-правової архітектури системи обліку, визначення категорій користувачів реєстру та процедур доступу до інформації. Дослідження також має на меті розробити пропозиції щодо удосконалення правового регулювання через інституційну інтеграцію реєстрів та уніфікацію процедур класифікації майна, що в сукупності має забезпечити ефективність національного компенсаційного механізму як складової систем повоєнної відбудови України.

4. Методи та матеріали

Методологічна база ґрунтується на застосуванні системно-структурного методу для дослідження організаційно-правової архітектури державного реєстру пошкодженого майна та його взаємодії з міжнародним реєстром збитків, порівняльно-правового аналізу для зіставлення українського законодавства з міжнародними ініціативами, зокрема «Ризькими принципами». Також застосовано формально-юридичний метод для вивчення нормативно-правових актів, що регулюють функціонування системи обліку, та функціональний підхід до аналізу ролей різних категорій користувачів реєстру в процесі документування та компенсації збитків.

5. Результати та обговорення

Одним із першочергових викликів, що постали перед територіальними громадами України в умовах воєнного стану, стало документування масштабів руйнувань житлового фонду, зумовлених збройною агресією російської федерації (надалі – *рф*). Важливість належної фіксації та обліку пошкоджень полягає не лише у потребі відновлення інфраструктури, а й у забезпеченні справедливого відшкодування збитків, заподіяних громадянам.

Як показують сучасні дослідження правової природи воєнних компенсацій [20], ефективність національного компенсаційного механізму безпосередньо залежить від якості правового регулювання та технічної досконалості систем обліку збитків.

В контексті створення ефективної системи відшкодування шкоди, завданої збройною агресією *рф* проти України, ключову роль відіграє взаємодія національних та міжнародних підходів до оцінки й обліку збитків [11]. У цьому контексті особливе значення мають так звані «Ризькі принципи», тобто концептуальні засади, які були розроблені за участі міжнародних експертів і затверджені Радою Європи в межах підготовки до функціонування спеціалізованого міжнародного реєстру збитків. Згідно з цими принципами, створення всеосяжного механізму компенсації повинно спиратися на узгодженість і взаємодоповнюваність національних та міжнародних підходів, включаючи уніфікацію методик збору та опрацювання претензій [8].

Одним із центральних підходів у цьому контексті можна виділити так званий «висхідний підхід» (*bottom-up approach*), за яким ініціатива щодо фіксації та оцінки збитків, завданих внаслідок агресії, йде від постраждалих осіб та місцевих громад [8]. У межах цього підходу Україна вже впровадила національні механізми збору інформації, зокрема через реєстр пошкодженого та знищеного майна (надалі – *Національний реєстр збитків*), який за своєю правовою сутністю в перспективі мав би стати органічною складовою глобального компенсаційного механізму.

14 листопада 2022 року Генеральна Асамблея ООН ухвалила Резолюцію ES-11/5, яка визнала право жертв та держави Україна на відшкодування шкоди згідно з міжнародним правом і відповідно закликала до створення міжнародного реєстру для фіксації доказів та інформації про заяви щодо збитків, втрат або шкоди, завданих усім постраждалим фізичним та юридичним особам, а також державі Україна, в результаті протиправних дій *рф* в Україні [22].

У відповідь на цю резолюцію, 17 травня 2023 року Рада Європи, представники Європейського Союзу, а також Канада, Японія та США створили Міжнародний реєстр збитків, завданих агресією російської федерації проти України (надалі – *Міжнародний реєстр збитків*). Цей реєстр створений та функціонує для документального обліку доказів та інформації, що стосуються заяв про відшкодування збитків, втрат чи шкоди, завданих 24 лютого 2022 року або пізніше на території України в межах її міжнародно визнаних кордонів, включаючи її територіальні води [9]. Практичне впровадження Міжнародного реєстру збитків є втіленням

комплексного управління політикою відшкодування, що включає розробку консолідованого інструменту, відповідного бюджетного планування та узгодженості законодавства, яке регулює всю систему відповідних заходів, і передбачає забезпечення прав та засобів правового захисту для осіб, постраждалих від війни, керуючись при цьому підходом, орієнтованим на інтереси постраждалих осіб.

У сучасних умовах, коли Україна продовжує зазнавати масштабної шкоди внаслідок збройної агресії РФ, актуальним постає завдання створення і функціонування національної цифрової системи, яка зможе забезпечити системне, прозоре й ефективне управління процесами обліку, оцінки та компенсації збитків [13]. В цьому контексті мова йде про формування єдиного інформаційного простору, що інтегрує наявні державні реєстри, сервіси й програмні рішення в межах централізованої платформи. Така консолідована цифрова система виконує кілька функціональних завдань, зокрема централізацію та уніфікацію даних, інтеграцію з міжнародними стандартами та системами, автоматизацію процесів, забезпечення доступу кожної заінтересованої особи, забезпечення прозорості і підзвітності, а також забезпечення безпеки та захисту персональних даних.

Реалізація поставлених завдань може бути здійснена за допомогою об'єднання існуючих баз даних, таких як Національний реєстр збитків, Єдиний державний реєстр судових рішень, Державний реєстр речових прав на нерухоме майно, Міжнародний реєстр збитків та інших, що забезпечить єдиний доступ до верифікованої інформації щодо об'єктів пошкодження, прав власності, результатів технічного обстеження, експертних оцінок тощо. При цьому потрібно враховувати міжнародну практику, зокрема методологію оцінки збитків, що дозволить забезпечити сумісність з Міжнародним реєстром збитків і майбутнім компенсаційним механізмом [19].

Також, доцільно враховувати і використовувати інструменти автоматизованої верифікації документів, геопросторової прив'язки об'єктів та алгоритмів аналітики, що значно прискорюють процеси прийняття рішень, підвищують точність оцінки шкоди та зменшують навантаження на державні органи. Важливо відзначити, що така система повинна мати функціонал для взаємодії з громадянами через зручні електронні сервіси, такі як портал «Дія» [7; 10; 12], що дозволяють подавати повідомлення про пошкодження майна, відстежувати статус розгляду заяв та отримувати консультації і відповідно запровадження такої системи є стратегічним завданням держави, що дозволить не лише оперативно реагувати на наслідки воєнних дій, але й слугуватиме доказовою базою в майбутніх міжнародних компенсаційних процесах щодо стягнення збитків з країни-агресора.

Таким чином, «Ризькі принципи» не лише окреслюють загальні засади функціонування майбутнього механізму, а й створюють правову і методологічну основу для гармонізації дій на національному та міжнародному рівнях, що є критично важливим для побудови справедливої і прозорої системи відшкодування. З цією метою Кабінетом Міністрів України було ухвалено низку нормативно-правових актів, серед яких ключовим є Постанова № 380 від 26 березня 2022 року, яка передбачає створення Національного реєстру збитків [4].

Так, насамперед слід звернути увагу, що за приписами нормативних актів операційне управління Національним реєстром збитків покладено на Міністерство розвитку громад та територій України. Це означає, що саме цей центральний орган виконавчої влади відповідає за організаційне забезпечення ведення та функціонування Національного реєстру збитків, включаючи прийняття рішень щодо його модифікації, надання роз'яснень з питань ведення реєстру, організацію електронної взаємодії з іншими державними електронними інформаційними ресурсами, а також контроль за функціонуванням реєстру тощо [3; 4; 16].

Належне технологічне та організаційне забезпечення покладене на адміністратора Національного реєстру збитків, яким відповідно до законодавства, є державне підприємство, що перебуває у сфері управління Міністерства цифрової трансформації України. Такий підхід обумовлений необхідністю створення системи, що відповідає високим стандартам кібербезпеки, надійності, відкритості й сумісності, зокрема інтеграції з іншими реєстрами з урахуванням змін законодавства та потреб користувачів, забезпечуючи при цьому захист інформації в реєстрі, її цілісність, автентичність та конфіденційність, а також здійснює заходи з контролю доступу [4; 15; 16].

Об'єктами обліку в Національному реєстрі збитків є такі основні категорії, як пошкоджене або знищене нерухоме майно, тобто індивідуальні житлові будинки, квартири, дачні будівлі, комерційні споруди, об'єкти інфраструктури, господарські будівлі тощо, які зазнали фізичного впливу внаслідок бойових дій, терористичних актів або диверсій, спричинених військовою агресією РФ за обов'язкових умов наявності інформації про технічний стан об'єкта, ступінь його пошкодження, адресне розташування та наявність правовстановлюючих документів, відомості про власників, співвласників, орендарів або інших осіб, що мали законні права на знищене чи пошкоджене майно, а також відомості про вартісну оцінку втрат, результати технічного обстеження будівель, розрахунок потреб для відновлення майна або його заміни, що відображаються в результатах експертних висновків, фотографічних матеріалах, відео, супровідних документах, які підтверджують обсяг та характер завданої шкоди, а також стан відновлення об'єктів, що передбачає фіксацію прогресу відновлювальних робіт і дозволяє органам влади оперативно коригувати програми підтримки та фінансування відновлення [2; 4]. З метою гарантування достовірності даних передбачена процедура попередньої валідації, яка включає аналіз джерел та запити до уповноважених державних органів, а також технічну верифікацію або співставлення даних, що дозволяє розрізнити актуальні реєстрові дані та архівні записи. Належна уніфікація та систематизація даних може бути досягнута за умови дотримання національних стандартів опрацювання інформації, які закріплені, зокрема, в Кодифікаторі адміністративно-територіальних одиниць, затверджений наказом Мінрегіону [18], Державному класифікаторі будівель і споруд ДК 018-2000 [21] тощо.

Також, одним із ключових елементів функціонування Національного реєстру збитків є чітке нормативне визначення кола його користувачів, їхніх можливостей та умов доступу до відповідної інформаційної системи [5; 16]. Коло користувачів реєстру структуровано відповідно до функціональних ролей, які вони виконують у системі оцінки, документування, обліку та відшкодування збитків і відповідно їх умовно можна умовно розподілити на категорії. До першої категорії можна віднести органи державної влади та місцевого самоврядування, які користуються Національним реєстром збитків з метою реалізації делегованих повноважень щодо фіксації фактів пошкодження майна, ухвалення рішень про компенсацію, надання адміністративних та соціальних послуг. До другої категорії слід віднести операційних та технічних суб'єктів, що мають повноваження щодо збору, верифікації та обробки технічної інформації щодо стану пошкодженого майна. В свою чергу, до третьої категорії можемо умовно віднести так званих посередників, які за своєї правовою суттю діють як інституційна ланка, що сполучає громадянина та державну систему. Також до окремих категорій можемо віднести представників інтересів власників, об'єднання співвласників, управителів житлових будинків, кооперативи тощо, а також фінансових агентів та інвесторів, які здійснюють фінансування придбання нового житла на умовах компенсації, а також суб'єкти, що адмініструють житлові сертифікати [6].

Доступ до Національного реєстру збитків здійснюється через спеціальний електронний кабінет конкретного користувача після проходження процедури ідентифікації та автентифікації з використанням інтегрованої системи електронної ідентифікації, що дозволяє гарантувати безпеку даних, дотримання законодавства у сфері захисту персональної інформації, а також забезпечити фіксацію всіх дій у системі. Як випливає з досліджень С. В. Комнатного, ефективно управління інформацією про пошкоджене та знищене майно можливе лише за умови чіткого визначення прав і обов'язків усіх учасників цього процесу, що забезпечує правову визначеність і підзвітність [13]. Таким чином, інституційно-правове регулювання статусу користувачів зазначеного реєстру є важливою частиною загальної моделі електронного урядування у сфері відновлення житла, що забезпечує не лише технічну реалізацію обліку пошкоджень, а й правовий захист інтересів громадян і ефективність державної політики відшкодування збитків.

Інформація, яка вноситься до Національного реєстру збитків, є, за загальним правилом, відкритою та загальнодоступною. Водночас законодавством визначено винятки, що стосуються персональних даних фізичних осіб, зокрема реєстраційних номерів облікових карток платників податків, паспортних даних, місця проживання, а також відомостей з обмеженим доступом або тих, що становлять державну таємницю. Таким чином, встановлюється баланс між публічністю інформації та захистом персональних прав осіб, інформація про яких внесена до реєстру. Процедура оприлюднення даних з Національного реєстру збитків відповідає положенням

Закону України «Про доступ до публічної інформації», а саме, інформація, визначена як публічна, регулярно передається на Єдиний державний веб-портал відкритих даних. Цей процес здійснюється в автоматизованому режимі шляхом інформаційної взаємодії відповідних систем.

В свою чергу, здійснення процесу фіксації пошкоджень часто лягає на плечі органів місцевого самоврядування та громадян, що в результаті проявляється у практичних проблемах реалізації передбачених процедур, зокрема у недостатності ресурсів для проведення технічного обстеження будівель, відсутності об'єктивної можливості оглянути пошкоджені об'єкти через окупацію чи воєнні дії, недостатній обізнаності мешканців про процедури подання заявок на фіксацію пошкоджень і відсутність єдиної методики проведення таких обстежень, що ускладнює подальше надання компенсацій або відновлення об'єктів. Слід погодитися із тезою С. Комнатного та інших науковців, що низький рівень координації між державними органами, місцевою владою та громадянами свідчить про необхідність удосконалення існуючих механізмів фіксації збитків і розробки уніфікованого алгоритму дій, адаптованого до потреб різних регіонів України [13; 14].

Кожен суб'єкт має право на доступ до інформації про запити щодо власної особи, зміну або видалення даних, а також щодо передачі інформації іншим державним інформаційним системам шляхом подачі відповідного запиту в електронній формі, відповідь на який формується автоматично програмними засобами відповідного реєстру. Документообіг реалізується відповідно до законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги», що передбачає обов'язкове застосування кваліфікованого електронного підпису та реєстраційного номера документа з хеш-структурою. Слід наголосити, що всі електронні документи, подані до Національного реєстру збитків, мають однакову юридичну силу з їх паперовими аналогами, що за своєю сутністю забезпечує юридичну визначеність усіх процесів, пов'язаних із документальним оформленням фактів пошкодження або знищення майна, а також полегшує адміністрування компенсаційних процедур.

6. Висновки

В результаті проведеного дослідження вдалося встановити, що створення єдиної системи обліку інформації про пошкоджене та знищене майно стало надзвичайно важливим та своєчасним кроком у межах реагування України на наслідки збройної агресії РФ. Національний реєстр збитків вже виконує критично важливу функцію забезпечення централізованого збору та збереження доказової бази, необхідної як для реалізації програм компенсацій, так і для майбутнього юридичного захисту інтересів України на міжнародному рівні.

Однак аналіз правових і технічних засад функціонування реєстру виявив низку концептуальних проблем, що потребують нагального вирішення. Однією з них є відсутність зв'язку між Національним реєстром збитків та Міжнародним реєстром збитків, що спричиняє розмежування інформаційних потоків, унеможлиблює пряме перенесення даних, створює ризики дублювання чи втрати даних, а також значно ускладнює формування цілісного національного досьє збитків. Відсутність уніфікованого підходу до обробки заяв та оцінки шкоди також ускладнює подальше узгодження національного механізму з міжнародними ініціативами, які будуть задіяні для майбутніх компенсацій заданих війною збитків.

Таким чином, удосконалення правових засад та технічної інфраструктури через інституційну та технічну інтеграцію Національного реєстру збитків та Міжнародного реєстру збитків; уніфікація правових норм у частині класифікації майна, типології збитків і процедури їх фіксації та забезпечення прозорості сприятиме ефективнішій роботі Національного реєстру збитків як адміністративного інструменту фіксації збитків, що, у свою чергу, забезпечить більш справедливу та прозору реалізацію прав громадян України на компенсацію, зміцнить доказову базу для майбутніх міжнародних процедур відшкодування.

Перспективи подальших досліджень включають аналіз міжнародного досвіду функціонування компенсаційних систем у постконфліктних державах та розробку методології оцінки ефективності національного реєстру.

References

1. Anisimova, A. (2020). Vidshkoduвання zbytkiv, zavdanykh poshkodzhenniam abo znyshchenniam zhytla vnaslidok zbroinoho konfliktu [Recovery of losses caused by damage or destruction of housings due to armed conflict]. *Entrepreneurship, Economy and Law*, (7), 13–17. <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.7.02> (in Ukrainian)
2. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2017, April 12). On approval of the procedure for conducting surveys of commissioned construction objects (Resolution No. 257). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/257-2017-%D0%BF#Text> (in Ukrainian)
3. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2022, March 20). On approval of the procedure for determining damage and losses caused to Ukraine as a result of armed aggression of the Russian Federation (Resolution No. 326). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/326-2022-%D0%BF#Text> (in Ukrainian)
4. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2022, March 26). On collection, processing and accounting of information about damaged and destroyed real estate as a result of hostilities, terrorist acts, sabotage caused by military aggression of the Russian Federation (Resolution No. 380). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/380-2022-%D0%BF#Text> (in Ukrainian)
5. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2023, April 21). On approval of the procedure for providing compensation for the restoration of certain categories of real estate objects damaged as a result of hostilities, terrorist acts, sabotage caused by armed aggression of the Russian Federation, using the electronic public service “eRecovery” (Resolution No. 381). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/381-2023-%D0%BF#Text> (in Ukrainian)
6. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2023, May 30). On approval of the procedure for providing compensation for destroyed real estate objects (Resolution No. 600). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/600-2023-%D0%BF#Text> (in Ukrainian)
7. Compensation for damaged or destroyed property. (n.d.). Diia. Portal of State Services of Ukraine. <https://diia.gov.ua/services/kompensaciya-za-poshkodzhene-majno>
8. Council of Europe. (2023). Declaration of the informal conference of ministers of justice of the Council of Europe “On the path to justice for Ukraine: Advancing accountability, reuniting children with their families, and supporting the resilience of its justice system” (Adopted September 11, 2023, Riga, Latvia). <https://rm.coe.int/moj-declaration-riga-principles-final-en/1680ac8728>
9. Council of Europe. (2023). Resolution CM/Res(2023)3 establishing the enlarged partial agreement on the register of damage caused by the aggression of the Russian Federation against Ukraine (Adopted at the 1466th meeting of the Ministers’ Deputies on May 12, 2023). <https://rm.coe.int/0900001680ab2595>
10. Diia. Portal of State Services of Ukraine. (n.d.). Report damaged property. <https://diia.gov.ua/services/poshkodzhene-majno>
11. Government of Ukraine. (2022). *Prem’ier-ministr Ukrainy, kerivnyctvo YeS ta Svitovoho banku prezentuvaly zvit “Shvydka otsinka zavdanoi shkody ta potreb na vidnovlennia”* [Prime Minister of Ukraine, EU and World Bank leadership presented the report “Rapid assessment of damage and recovery needs”]. <https://www.kmu.gov.ua/news/premier-ministr-ukrainy-kerivnyctvo-ies-ta-svitovoho-banku-prezentuvaly-zvit-shvydka-otsinka-zavdanoi-shkody-ta-potreb-na-vidnovlennia> (in Ukrainian)
12. International register of damages [Reparations]. (n.d.). Diia. Portal of State Services of Ukraine. <https://diia.gov.ua/services/categories/gromadyanam/reparyatsii-mizhnarodnyi-reiestr-zbytkiv>
13. Komnatnyi, S. O. (2022). Pravovi ta metodolohichni problemy obstezhennia poshkodzhennykh i znyshchennykh unaslidok zbroinoi ahresii zhytlovykh ob’iektiv ta otsinky zbytkiv [Legal and Methodological Problems of Examining Damaged and Destroyed Housing Objects as a Result of Military Aggression and Damage Assessment]. *Philosophical and Methodological Problems of Law*, 2(24), 64–69. <https://doi.org/10.33270/02222402.64> (in Ukrainian)
14. Kroitor, V. A. (2024). Kompensatsiia za znyshcheni ob’iekty nerukhomoho maina vnaslidok boiovykh dii, terorystychnykh aktiv, dyversii [Compensation for destroyed real estate objects due to hostilities, terrorist acts, and sabotage]. *Analytical and Comparative Jurisprudence*, (4), 122–128. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.04.20> (in Ukrainian)
15. Law of Ukraine. (2011, January 13). On access to public information (No. 2939-VI). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> (in Ukrainian)
16. Law of Ukraine. (2023, February 23). On compensation for damage and destruction of certain categories of real estate objects as a result of hostilities, terrorist acts, sabotage caused by armed aggression of the Russian Federation against Ukraine, and the State Register of property damaged and destroyed as a result of hostilities,

- terrorist acts, sabotage caused by armed aggression of the Russian Federation against Ukraine (No. 2923-IX). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2923-20#Text> (in Ukrainian)
17. Makhinchuk, V. M. (2024). Formy vidshkoduvannia shkody, zavdanoi vnaslidok mizhnarodnoho viiskovoho konfliktu: realii i perspektyvy natsionalnoho zakonodavstva ta mizhnarodnoho prava [Forms of compensation for damage caused as a result of international military conflict: Realities and perspectives of national legislation and international law]. *Slovo of the National School of Judges of Ukraine*, 3(48), 6–21. [http://doi.org/10.37566/2707-6849-2024-3\(48\)-1](http://doi.org/10.37566/2707-6849-2024-3(48)-1) (in Ukrainian)
  18. Ministry of Communities and Territories Development of Ukraine. (2020, November 26). On approval of the codifier of administrative-territorial units and territories of territorial communities (Order No. 290). <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2020/11/kodyfikator-290.pdf> (in Ukrainian)
  19. Pysarieva, E. A. (2024). Zakhyst prav postrazhdalikh osib cherez poshkodzhennia i znyschennia yikh zhytla pid chas zbroinoho konfliktu na terytorii Ukrainy [Protection of the rights of victims due to damage and destruction of their housing during the armed conflict on the territory of Ukraine]. *Academic Visions*, (38). <https://academy-vision.org/index.php/av/article/download/1695/1575> (in Ukrainian)
  20. Semenov, I. V. (2024). Pravova pryroda kompensatsii za zruinovane ta poshkodzhene maino cherez viiskovu ahresiiu RF [Legal nature of compensation for destroyed and damaged property due to the military aggression of the Russian Federation]. *Scientific Perspectives*, 3(45), 1338–1347. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-3\(45\)-1338-1346](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-3(45)-1338-1346) (in Ukrainian)
  21. State Standard of Ukraine. (2000, August 17). State classifier of buildings and structures DK 018-2000 (Order No. 507). <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0507217-00#Text> (in Ukrainian)
  22. United Nations General Assembly. (2022, November 14). Furtherance of remedy and reparation for aggression against Ukraine (Resolution A/RES/ES-11/5). <https://digitallibrary.un.org/record/3994481>